

HET CRUCIFIX OP DE BEGRAAFPLAATS NIEUWPOORTSESTEENWEG

door Ivan VAN HYFTE

In zijn waardevol exposé over monumenten, beelden en gedenkplaten te Oostende (1) vermeldt conservator N. HOSTYN heel eventjes deze sculptuur aan het eind van de centrale hoofdlaan. Hem zijn geen verdere gegevens bekend en hij is van mening dat de oorsprong van dergelijke crucifixen vaak zuidduits is.

Spurwerk in oude kranten bracht me toevallig op het juiste spoor naar nieuwe informatie over dit weinig gekend, wat “vergeten” monument.

Ofschoon dit kerkhof op 01 januari 1852 werd geopend, zou het nog duren tot 1865 alvorens het gemeentebestuur de beslissing nam er een calvariekruis op te richten. Op maandag 27 maart 1865, om elf uur 's morgens, werden in één van de zalen van het stadhuis de inschrijvingen voor de aanbesteding geopend. De werkzaamheden begonnen in april 1865 en werden uitgevoerd door aannemer Florent LIMBOURG voor 4.150 F. (2).

De kunstenaar van het zes meter grote beeldhouwwerk, dat in ijzer gegoten is in de Brugse gieterij DE JAEGER, is de Bruggeling François DUMON.

Angelo VERLINDE heeft in zijn verhandeling “De stedelijke begraafplaats aan de Nieuwpoortsesteenweg te Oostende. Een kunsthistorische en socio- culturele studie” (3) het calvariekruis en de Christusfiguur vergeleken met dit van de begraafplaats Brugge-Assebroek (een werk van DUMON) en vindt ze exacte replica's. Diezelfde DUMON heeft trouwens ook gewerkt aan de aankleding van de (afgebroken) O.L.Vrouwekerk op het Hazegras.

Op een ophoging van duinezand en afgevoerde aarde, afkomstig van graafwerken tijdens het slopen van de vestingen werd het zes meter hoge en 5.000 kg wegende werk geplaatst op 23 oktober 1865, een “gewichtige” operatie die niet van een leien dak liep. Het was “constructeur des navires” Joseph PANESI die de moeilijke klus klaarde.

Wie tijdens een kerkhofbezoek even zijn tijd neemt om het monument van dichtbij te bekijken, zal het met de kroniekschrijver van l'Echo d'Ostende (4) wel eens zijn: “...La tête du Christ est d'un travail admirable, la barbe et la chevelure sont d'un ciselé aussi hardi que bien réussi. La poitrine est fort belle et les bras et les mains, par la crispation des doigts et la tension des muscles, sont d'un effet saisissant. Les draperies nouées au milieu du corps sont admirables (...). La croix représente un assemblage de troncs d'arbres d'un diamètre moyen de 30 cm...”.

(1) N. HOSTYN, in De Plate 1992, p. 89.

(2) Bulletin Communal 1865, p. 43.

(3) A. VERLINDE, Verhandeling voorgelegd aan Universiteit Gent, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, vakgroep Kunst- Muziek- en Theaterwetenschappen, voor het verkrijgen van de graad van licentiaat. Academiejaar 2001-2002.

(4) L'Echo d'Ostende, 18 oktober 1865, p. 2.